

Bijna buitenland

St. Geertruid

St. Geertruid ligt op de uitlopers van het plateau van Margraten, in het hoogstgelegen deel van Nederland. Dit landschap, het Limburgs Heuvellandschap, doet bijna on-Nederlands aan. Het kalksteen (in het Limburgs 'mergel') dat hier aan de oppervlakte te zien is (op het terrein is er een muur van gebouwd), is in het tijdperk Krijt gevormd (ca. 70 miljoen jaar geleden). Heel Nederland was toen een tropische zee en Zuid-Limburg lag aan de kust. De kustlijn schoof in de loop van miljoenen jaren langzaam naar het westen en uiteindelijk ontstond een hogergelegen gebied, het Limburgs Heuvelland, waar het plateau van Margraten onderdeel van is. Regen- en smeltwater dat vanaf dat plateau naar het ruim honderd meter lagergelegen Maasdal stroomde, heeft diepe geulen (Limburgs: 'grubben') in het landschap uitgesleten. Op de helling van een van deze grubben (de Herkenradergrub) is het terrein van De Heerkuil aangelegd, midden in een oud hellingbos. Dit bos is onderdeel van het 360 ha. grote Savelsbos, een beschermd Natura 2000-gebied.

Het zuidelijkst gelegen terrein van de NTKC ligt een kwartiertje lopen van de Belgische grens. Het is een populair terrein (4.000 overnachtingen in 2017), maar wordt door ligging en indeling niet snel als druk ervaren. Zeker niet in november als 's nachts het vriespunt aangetikt wordt en we er alleen met de bosuil staan.

Tekst: Eli Vlessing, foto's: Henni Bunnik, Bert Hoogveld

De Heerkuil is niet alleen het meest zuidelijke, maar ook het hoogstgelegen terrein van alle NTKC-terreinen. Eenmaal in het centrum van St. Geertruid (Limburgs: 'Se Gietere'), rijden we door tot de sportvelden van de Geertruidse Boys (sinds 2006 ook een dameselftal) waar we rechtsaf slaan. Even later staan we voor de slagboom, op de splitsing van de Heerkuil en de Vossenkuilweg, het onverharde wandelpad dat onderlangs het terrein loopt. Pas dan begin je te zien hoe groot het terrein van De Heerkuil is. De kampeerplekken zijn over terrassen op drie niveaus verdeeld. De hoger gelegen plekken leveren mooie uitzichten op de rondomgelegen weilanden en heuvels. Op het hoogste terras zijn kleinere kampeerplekken, beneden zijn ook grotere kampeerweiden. Bij mooi weer profiteer je maximaal van de zonovergoten ligging op de zuidhelling.

Midden op het terrein staat een splinternieuw toiletgebouw. Ernaast twee picknicktafels en schommels. Volg het tegelpad omhoog om bij het sociale hart van De Heerkuil te komen: de vuurplaats. Met daarachter de huttenbouwplaats tussen de bomen, voor de kinderen.

Met Bert Hoogveld en Wim Quirijnen, twee van de vijf terrein-coördinatoren, lopen we een rondje over het terrein. Waarom zijn er in Limburg relatief weinig NTKC-leden? 'Als ze hier aan kamperen denken, dan gaan ze naar Frankrijk. De blik is naar het zuiden gericht. Om toch voldoende aanloop te hebben op de werkweekenden is, naar een idee van Don Shepherd, de Vrienden van De Heerkuil opgericht. Dat bleek een gouden greep: van de circa tachtig Vrienden, uit heel Nederland, komen er altijd wel een stuk of twintig opdagen op een onderhoudsweekend. En dat is genoeg om het nodige kap- en zaagwerk uit voeren en eens in de vijf jaren de begroeiing weer eens flink uit te dunnen.

Aangekomen op het hoogste terras, blijkt dat die vergezichten op het omringende landschap helemaal geen toeval zijn. Daar is over nagedacht! Tijdens het zagen en uitdunnen in de werkweekenden zijn er zorgvuldig openingen aangebracht in de begroeiing. We dalen af naar de vuurplaats. Ook hier een doordacht plan: het verse, net aangevoerde hout is opgestapeld tot een hoge wal. Hierdoor ligt de vuurplaats beschermt en kan dit hout door de wind goed drogen. Onder een afdak ligt het gedroogde hout dat gestookt kan worden. Op het middelste terras zijn wat plaatsen die enigszins aflopen. 'Die brengen we weer op hoogte met aarde; daar ligt volgend voorjaar weer een prachtige grasmat overheen. Voorlopig is het een speeltuin voor de mollen.'

Het is een erg fijn en mooi gelegen terrein. Zonnig, rustig.

Maandelijks komt de coördinatiecommissie van De Heerkuil bij elkaar. 'We hebben een hele waslijst aan klusjes en projecten. We bekijken wat we wanneer en met wie kunnen uitvoeren. Gelukkig kunnen we het meeste aan met mensen van de NTKC – daar zit echt heel veel ervaring en know-how. Het neerzetten van zo'n schommel bijvoorbeeld' – Bert gebaart naar de houten schommels naast het toiletgebouw – 'daar zijn we met drie man drie dagen mee bezig. Maar dan staat er ook wat!'

De Heerkuil is een uitstekend startpunt voor **(rond)wandelingen** door het Limburgse en Belgische landschap. (wandelgidszuidlimburg.com)

Ook is het Limburgs Heuvelland een populair **fietsgebied** en zijn er diverse bewegwijzerde mountainbikeroutes. (mtbroutes.nl)

In het nabijgelegen Banholt is een prima **fietsverhuur**: fietsshop Heuvelland. (fietsshopheuvelland.nl/)

Tussen St. Geertruid en Rijckholt ligt een **neolithische vuursteenmijn**; van april tot september worden er op vaste dagen excursies gegeven. (vuursteenmijnen.nl)

Sinds eind 2017 is de **ENCI mergelgroeve** (op de westoever van de Maas, iets ten zuiden van Maastricht) weer deels voor publiek toegankelijk. (enci-gebied.nl)

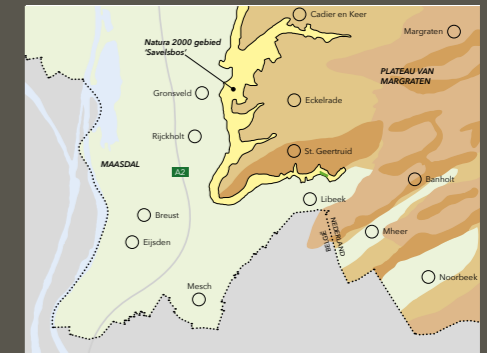

Maastricht is vlakbij en biedt, naast de spreekwoordelijke gezelligheid, veel culturele en gastronomische hoogtepunten. Voor een internationaal **dagje uit** liggen **België (Luik)** en **Duitsland (Aken)** vlakbij.

Duidelijk trots zijn Bert en Wim ook op het nieuwe toiletgebouw. En met recht. De opvallende dakconstructie is in zijn geheel in een werkplaats in Drenthe gemaakt. 'De leidingen bevroren niet, die kunnen tot -15° hebben. De schoonmaakinstructies zijn hier anders dan voor de betegelde gebouwen: we maken het kunststof schoon met microvezeldoekjes. Eigenlijk best makkelijk en het resultaat is prima.' Volgend jaar maart staat het vervangen van het dak van de werkschuur op het programma. 'En we gaan nog een zandbak aanleggen, die is ons cadeau gedaan door een familie uit Eijsden. We krijgen veel mensen met kinderen, vandaar.'

Waarom dankt De Heerkuil haar grote populariteit? 'Tja, daar zijn veel redenen voor op te noemen natuurlijk. Het is een erg fijn en mooi gelegen terrein. Zonnig, rustig. Sportief en cultureel is in de omgeving erg veel te doen, we horen van veel bezoekers dat ze om die redenen naar hier komen. En het is voor veel mensen toch net een beetje buitenland.' <

Historie

Heel vroeger was op deze plaats een mergelgroeve, die na sluiting is volgestort met allerlei rotzooi. Bij graafwerkzaamheden is men zelfs een keer op een complete maar geheel verroeste Lada gestuit... Voordat het terrein daarna een NTKC-kampeerterrein werd, was het lange tijd... een camping. De NTKC verwierf het terrein met veel moeite in 1987 van de toenmalige eigenaar. Eigenlijk was het een terrein voor stacaravans. Om de 'vaste gasten' onder de stacaravans gelegenheid te geven elders een plek te vinden, werd een overgangperiode overeengekomen. In die periode moesten de NTKC'ers het terrein met een aantal stacaravans delen. De overgenomen bebouwing (een toiletgebouw, een 'soos' en een caravanopslag) was in abominabele staat en werd rap gesloopt, om plaats te maken voor een standaard NTKC-toiletgebouw. Wie nu na binnenkomst de auto links op de rode tegels parkeert, langs de muur en het hek van de buurman, staat op de vloer van de voormalige washokken.

